

[Aase Olesen]

den tidligere socialminister, der i 1981 deltog i en boligkonference, og da sagde hun, at 88,3 pct. bor hjemme, 4,3 pct. bor i pensionistboliger, 0,4 pct. i kollektivboliger, 6,2 pct. i plejehjem. 6,2 pct., det er dem, vi snakker om. Vi kender alle historien om manden fra et udviklingsland, som fik forevist dansk socialpolitikks ypperste, nemlig et plejehjem, og vendte forgræmmed hjem og sagde: tænk, sådan behandler de deres ældre! Nej, det er de 6 pct., der ligger på plejehjem. O.k., det kan godt være, det kan gøres meget bedre, men 88 pct. af os bor for øjeblikket hjemme, når vi er fyldt 67 år, og det synes jeg egentlig godt man kunne have skrevet sig bag øret, inden man lavede redegørelser og kommissionsbetænkning, for jeg synes ikke, det fremgår. Når det er sagt, betyder det ikke, at jeg ikke mener, man skal være meget varsom med det, man sådan samlande kalder behandlmentaliteten eller behandlersamfundet, for den mentalitet rækker jo langt ud over de egentlige institutioner. Vi finder den holdning hos folk, der sidder i socialforvaltningerne og på pensionskontorerne, vi finder den hos unge mennesker bag alle former for skranker i direkte og overført betydning, som har med ældre at gøre, at ældre er nogle, der ikke rigtig kan finde ud af det, og nu skal vi nok fortælle dig, lille ven, hvordan det skal gøres. Det findes ikke mindst inden for hospitalsvæsenet: unge læger, sygeplejersker osv. skal lære – og det er kommissionen også inde på – hvordan man bør respektere alle aldersgrupper og ikke have nogen form for nedladende holdning til ældre aldersgrupper. En sådan udvikling accentueres naturligvis af den offentlige sektors ekspansion. Det betyder, at der kommer relativt flere unge mennesker ind i institutioner og i administration for det offentlige, og det accentueres i voldsom grad af de ændringer, der sker i samfundet med hensyn til vores viden og med hensyn til den teknologi, vi anvender.

Men ligesom på alle andre områder, også de områder, som ministeren nævner, det, han kalder de tre hovedområder, er disse ændringer jo ikke specielt karakteristiske for den ældre. De kan føles voldsommere, det kan være lidt sværere at følge med, når man bliver ældre, men også for os på 48 år er det svært at forstå den teknologiske udvikling, det, vi bliver udsat for i behandlersamfundet i videste betydning. Kommissionen har

nævnt, at det er svært for ældre at acceptere EDB-udskrifter. Ja men det er såmænd også svært for dem på 30 år at finde ud af selvangivelserne, og det er svært for dem på 50 år at acceptere, at man bliver talt til på den måde fra det offentlige. Derfor må konklusionen være, at ligegyldigt hvad vi beskæftiger os med på dette område, er det helt generelle problemer, netop som fru Lizzie Lichtenberg sagde i det citat, jeg læste op før. Derfor er det, der er løsningen på det problem, naturligvis, at vi skal have en livslang uddannelse og folkeoplysning i egentligste forstand, og at de ældre generationer fuldstændig på lige fod skal gå ind med de andre.

Til sidst vil jeg sige noget, som jeg ikke synes ret mange har været inde på her. Man taler om det øgede krav til ressourcer, også det, man med et ubehageligt udtryk kalder forsørgerbyrden i samfundet. Forsørgerbyrden indeholder forpligtelser over for unge under 18 år og ældre over 67 år. Sådan plejer man i statistikken at definere den. Det plejer at lyde i debatterne, at forsørgerbyrden er stigende. Det er den kun, hvis man ser på de ældre. Ser vi på forsørgerbyrden under ét og tager børnene med, vil vi, alt andet lige, med samme standard og niveau, som vi har i dag, få en faldende forsørgerbyrde indtil år 2010. Det fremgår af den rapport, som socialforskningsinstituttet har lavet, og som socialudvalget for nogle år siden deltog i et orienterende møde om. Først efter år 2010 vil forsørgerbyrden stige.

Men en anden ting, som jeg synes var meget væsentlig at få fremhævet her i dag, er: hvilken rolle vil det politisk og økonomisk få for udviklingen i samfundet, at så stor en del af vælgerne bliver ældre og ældre? I FN's handlingsprogram omkring ældrepolitikken siges det, at i år 2025 er 1/3 af alle vælgere i i-landene over 60 år. Hvad vil det betyde for den prioritering, der skal ske i industrisamfundene? Vi kan måske få vores bange anelser, når vi har hørt debatten her i dag. Hvor mange flotte ord og fedt flæsk skal vi høre på, fordi man skal appellere til vælgere, som – hvis det stod til visse partier – kun havde ét forhold til samfundet, nemlig at forlange penge af det? Jeg tror, det bliver meget vigtigt, at vi i den kommende tid – og det må være meget hurtigt – gør os klart, at vi må ind i en prioritering for alle aldersgrupper på lige fod, så de indser, at vi alle har lige an-